

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odosłanie do domu dopłaca się 23 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz półtorą jednorazową na 1 kol. 1 mk. 50 fenigów, na 11 kol. 28 fenigów, na 1V kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pańn Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 5

O ofensywie koalicji.

Generał von Ardenne pisze w „Berliner Tageblatt“, że niesłychanym jest pogląd większości laików militarnych, którzy odwrót był przyznaniem się do porażki, ponieważ cofnięcie linii niemieckich ku tyłowi nie odbyło się na całym froncie atakowanym i ponieważ odwrót ten odbył się dobrowolnie.

Początkowe powodzenie francuskie w ofensywie obecnej osiągnięto wyłącznie zapomocą nowej formy walk, która według wyrażenia wodzów niemieckich narazie zmieszała żołnierzy i pozbawiła ich zimnej krwi.

Ataku francuskiego nie poprzedziło przygotowanie artyleryjskie, a przed falami atakującymi pędziły na front niemiecki setki ziejących ogniem samochodów opancerzonych, a za nimi z dzikimi okrzykami marokańczycy, murzyni annamici i arabowie.

Łatwo zrozumieć, że wskutek tego zeskoczenia, pierwsze linie ustąpiły po zostawiając stosunkowo licznych jeńców w rękach przeciwnika ale — jak mówi generał Ludendorff, — te zaskoczone wojska, tego samego wieczoru były się jak lwy. 15 lipca komunikaty francuskie podają swą zdobycz w jeńcach od 15 go lipca na 33 tysiące. Należy przypomnieć, że po bitwach kwietniowych w roku 1917 koło Chemin des Dames, donosili o podobnej ilości, która jest bardzo przesadzona.

Kapitan v. Salzman o odroście pod Soissons pisze:

Porzucenie Soissons było umotywowane przez miejscowe położenie, sytuację taktyczną.

„Odwrót niemiecki odbywał się w kształcie wielkiego zwrotu na prawo, przyczem okolica Soissons tworzyła jego punkt zwrotny, środek zaś i lewe skrzydło pomiędzy Marną i górami Reims-u musiały zataczać szeroki łuk aż do okolic na północ od Reims.

Ten ruch można było wykonać spokojnie i planowo tylko wtedy, kiedy punkt zwrotny był niezwruszenie mocny. Tam właśnie było rozstrzygnięcie. Generał Foch zrozumiał to i dla tego wymierzył swój główny atak na niemieckie skrzydło zachodnie na Soissons. Gdyby zdołał się tam przebić, to mógłby osiągnąć sukces stanowczy.

Ponieważ Soissons leży głęboko w dolinie, więc obronę przeniesiono na zachód i na południe od miasta. Kiedy odwrót został dokonany, Soissons straciło swoje taktyczne znaczenie.

Warunki pokojowe Lloyd George'a.

„B. Z. am Mittag“ stwierdza, że Lloyd George obstaje w dalszym ciągu przy następujących warunkach pokojowych:

- 1) Wskreszenie Belgii i zupełne jej odškodowanie.
- 2) Wskreszenie Serbii i Czarnogórze i odbudowanie okupowanych części Francji, Włoch i Rumunii.
- 3) Naprawienie wielkiej kryzdy z 1871 r. to jest zwrot Alzacji i Lotaryngii.
- 4) Niezależna Polska, obejmująca wszystkie prawdziwie polskie ziemie to jest także Poznańskie, Górny Śląsk i Galicję.
- 5) Nadanie autonomii ludom Austro - Węgier.

6) Zadośćuczynienie naturalnym żądaniem Włoch.

7) Neutralizowanie Dardanellów, uwolnienie Arabji, Armenji, Mezopotamji, Syrii i Palestyny.

8) Losy kolonji niemieckich będą rozstrzygnięte na kongresie międzynarodowym przy uwzględnieniu życzeń krajowców.

9) Plody surowe koalicji będą zarezerwowane dla państw koalicji.

„B. Z. am Mittag“ pisze, że pod takim warunkami Niemcy ani chcą mówić z Anglią o pokoju.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi dnia 7 sierpnia 1918 r.:

Zachodni teren walk.

Grupa wojsk następcy tronu bawarskiego ks. Rupprechta.

Liczba jeńców z wczorajszych walk na północ od Sommy wzrosła do 280.

Atak angielski na południe od drogi Bray-Corbie załamał się przed naszymi nowymi linjami.

Działalność wywiadowca była po obu stronach Lys i nad Avere niezwykłe ożywiona.

Na północny zachód od Montdidier częściowy atak nieprzyjacielski nie mógł rozwinąć się dzięki naszemu ogniu.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

W godzinach rannych walki lokalne nad Vesle.

Na wschód od Vesle wzięliśmy, w czasie ataku przez Vesle, jeńców. Pod wieczór gwałtowna walka ognio-wa, po której po obu stronach Brans i Bazeches nastąpiły silne ataki przeciwnika. Oparcie zostały częściowo ogniem, częściowo kontratakami.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Walki nad Vesle.

Bezyłea. 7 | 8. Paryska agencja Hawasa z dnia 5 sierpnia o ostatnich walkach na Zachodzie donosi, co następuje: Niemiecki opór na północ od Vesle wzmagają się. Jak to onegdaj przewidzieliśmy, nieprzyjacieli w swoim odroście uformował etapy, gdyż zmuszonym jest parę dni czasu uzyskać, aby Aisne osiągnąć i swój cały materiał przez Aisne przenieść. Silny opór był przewidywanym i zatrzymał nas. Jednakże nasze siły lotne są w kontakcie z nieprzyjacielską strażą tylną na północy Vesle, której przekroczenia nieprzyjacieli broni.

Francuskie siły nad Marną.

W bitwie nad Marną brało udział po stronie koalicji ogółem 42 dywizji, w tem 47 francuskich, 5 angielskich i 2 włoskie. Gdy się zważy, że w Szampanji operowało dalszych 18 dywizji, dochodzi się do wniosku, że w walkach wzięła udział połowa armji francuskiej. Angielski front bojowy przesunięty został na korzyść francuzów w kierunku na południe o jedną dywizję.

Wznowione walki w Wogezach.

„Berliner Abendpost“ dowiaduje się z Bazylei pod datą 7 sierpnia:

Od soboty już słychać tu odległy huk armat, pochodzący z obszaru frontu tuż koło granicy szwajcarskiej.

Działalność lotnicza wzrosła się nadzwyczajnie w Alzacji górnej.

Rozstrzygnięcie chwile na froncie włoskim.

„Züricher Tagesanzeiger“ podaje z d. 7 b.m., że rada wojenna w Rzymie, w której poza ministrem wojny i prezydentem gabinetu wziął także udział generał Diaz, wskazuje, że zbliżają się rozstrzygnięcia chwile na włoskim froncie.

Wskazuje na to także bardzo wzmocniona w ostatnich dniach działalność oddziałów wywiadowczych na lądzie i w powietrzu.

Foch marszałkiem Francji.

Paryż, 7 | 8. Rada ministrów nadała Fochowi godność marszałka Francji, Petain zaś odznaczyła medalem wojennym.

Odstąpienie Kola i Murmanu Finlandji.

Berno, 7 | 3 Z Londynu donoszą że rząd bolszewicki chce odstąpić półwysep Kola i wybrzeże murmańskie Finlandji, aby ta bronila powyższych przestrzeni od inwazji wojsk angielskich.

Następca gen. Eichhorna.

Następcą generała v. Eichhorna został mianowany generał pułkownik hrabia Kirchbach, który onegdaj przybył do Kijowa i objął komendę.

Transporty japońskie na Syberję.

Hawas donosi z Tokio: Pierwszy kontyngent wojsk japońskich wsiadł na okręty, udające się do Władywostoku, Oddziały japońskie, które już znajdują się na Syberji wysłane tam zostały jeszcze przed zdecydowaniem się Japonji na interwencję.

Kłeska czecho-słowaków.

Pobite pod Chabarowskiem oddziały czesko-słowackie musiały się cofnąć przed siłami bolszewików. Przestrzeń nad Amurem od Nikolska do Chabarowska wynosi około 500 kilometrów. Dla Czechów w tych okolicach możliwa jest pomoc tylko ze strony japończyków lub chińczyków. Rząd chiński zezwolił kontyngensom czecho-słowackim na schronienie się w razie potrzeby na terytorjum chińskie.

Kozacy dońscy.

Kijów, 7 | 8. Dzienniki donoszą, że wielkie zgromadzenie ustawodawcze kozaków dońskich zbiera się d. 15 bm. w Nowoczerkasku. W obwodzie kubańskim bolszewicy osaczeni zostali przez gen. Denikina na przestrzeni Taman, Ikaritinoar i Tuapse. Z większych miast tylko jeszcze Noworosyjsk znajduje się w rękach bolszewików. Wojska bolszewickie zupełnie są zdemoralizowane.

Podwyższenie żołdu żołnierzy w Niemczech.

Berlin, 7 | 8. Parlament niemiecki wyraził w swoim czasie życzenie podwyższenia żołdu żołnierzy.

Na list posta Marquarta do generała Ludendorffa w tej sprawie nadeszła obecnie, jak się dowiaduje „Berl. Tag.“, odpowiedź, że cesarz zgodził się na podwyższenie żołdu, począwszy od 1 b.m.

Chwila bieżąca.

— Dr. Wekerle przedłożył cesarzowi do sankcji ustawę o reformie wyborczej.

— W Moskwie zebrano na rzecz strajkujących kolejarzy ukraińskich 150 tysięcy rubli.

— Bolszewicy aresztowali w Moskwie kilku wybitnych przedstawicieli burżuazji angielskiej i francuskiej.

— Rząd chiński zdecydował już wysłanie pierwszego kontyngensu wojska chińskiego do Władywostoku.

— Trybunał państwowy skazał Malvy'ego na 5 lat zesłania bez pozbawienia praw obywatelskich.

— Z Symferopola przybyła do Berlina delegacja rządu krymskiego z ministrem skarbu, hr. Tatiszczewem na czele.

— Angielski związek robotniczy wypowiedział się w jaknajbardziej stanowczej formie przeciwko pacyfistycznym dążeniom lorda Lansdowne'a.

Związek oświadczył, że robotnicy nie

żyć sobie pokoju bez zwycięstwa.

— Znany rosyjski rewolucjonista Włodzimierz Burcew, przybył do Paryża. — Burcew zamierza udać się do Nowego Jorku.

— Wydział śledczy rządu sowiektów wydał rozkaz aresztowania Maksyma Gorkiego. Dziennik wydawany przez Gorkiego został już przedtem zawieszony.

— Z Symferopola przybyła do Berlina delegacja rządu krymskiego z ministrem skarbu, hr. Tatyszczewem na czele.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

Byli już pokój.

Biurowi Woffa donosi:

Na zebraniu członków Izby lordów, odbytym w tych dniach, omawiany był ostatni list lorda Lansdowna. Byli lord kancelerz, lord Buckmaster zaznaczył, że wojna byłaby już dawno ustała, gdyby w łonie rządu angielskiego nie zaginędzyli się pewne nieprawidłowości, polegające na tym, że nie chce on wziąć pod uwagę poglądów, które znajdują echo w najszerszych warstwach narodu.

Wszystkie niemieckie propozycje pokojowe odrzućane były zawsze przez Anglię, co jest rzeczą niewłaściwą. Cel, dla którego Anglia wniknęła się do wojny, jest dziś już inny. Cieszyć się należy, gdy nastąpi się osobność położenia kresu wojny.

Aresztowanie angiłków i francuzów.

Moskwa, 7 | 8. W związku z posuwaniem się angiłków i francuzów wobwodzie murmańskim uwięziono wczoraj w Moskwie oficerów francuskich i serbskich, oraz kilku wybitnych przedstawicieli burżuazji angielskiej i francuskiej, działalność których wydawała się rządowi sowiektów podejrzana.

Premjer ukraiński w Budapeszcie.

Budapeszt, 7 | 8. Węgierskie biuro korespondencyjne donosi:

Przybył tu dziś ukraiński prezes ministrów i odbył konferencję z prezesem ministrów Wekerlem, poczem złożył wizytę prezesowi parlamentu.

Zakończenie strajku kolejowego na Ukrainie.

Strajk kolejowy uważać można za ukończony. W niektórych tylko miejscowościach strajkują poszczególne grupy kolejarzy, nie przeszkadza to jednak prawidłowemu ruchowi kolejowemu. Pociągi osobowe kursują już według rozkładu.

„Nordd. Allg. Ztg.” otrzymuje z Kijowa ze specjalnego źródła wiadomość następującą:

„Według posiadanych danych, nie ulega żadnej wątpliwości, że strajk z motywów politycznych inspirowany był z zewnątrz i skierowany bezpośrednio przeciwko rządowi i państwu centralnym.

Ze manifestacje chełmskiej.

Wyrokiem c. i k. sądu wojskowego z dnia 30 lipca został skazany na rok więzienia szewc Jan Świętek z Lublina za udział w manifestacji chełmskiej.

Echa katastrofy pod Oświęcimm.

Ostraszne katastrofie kolejowej, jaka zdarzyła się pod Oświęcimm w pobliżu granicy śląsko-galicyskiej obecnie do pism polskich pod datą 3-go sierpnia donoszą:

Dziś o godz. 3-ej rano na linii kolejowej pomiędzy stacją Chełmek a Oświęcimm, w odległości czterech kilometrów od Oświęcimm, miał miejsce na moście zrzuconym przez Wisłę karabela pociągu towarowego z pociągiem osobowym, zdążającym z Krakowa. Pociąg osobowy najeżdżał z tyłu na pociąg towarowy. Katastrofa była straszna: pięć pierwszych wagonów pociągu osobowego z powodu zderzenia spadło z wysokości 10-11 metrów w błotniste trzęsawisko, utworzone przez ostatnie wylwy Wisły i prawie całe pogratowały się w lepkiem błocie i mulu. Dwa z tych wagonów zawisły między niebem a ziemią na stalowych wierzchołkach mostu.

Liczba zabitych nie jest narazie znana, ponieważ wielu nieszczęśliwych znajduje się

jeszcze w rozbitych wagonach, do których dostęp jest uniemożliwiony.

Natychmiast po nadejściu wiadomości o katastrofie z Krakowa, z Białej, z Dziedzic i z Ostrowy morawskiej wyruszyły pociągi ratownicze. Pierwszy przybył pociąg z Dziedzic. Przedwzyskiem akcję ratowniczą skierowano na dwa wagony wiszące na moście i grożące w każdej chwili upadkiem z zawrotołej wysokości w nurty mętnej Wisły. Wydobyto przeszło czterdzieści rannych osób poczem wiszące wagony na wierzchołkach mostu odcepieno spadły do rzeki.

Jeszcze trudniej przedstawiał się ratunek osób znajdujących się w wagonach zanurzonych w grzęskim błocie. Niektóre osoby zdołały przez okna wagonów wydostać się na wolność z tego okropnego więzienia. Z narażeniem życia zdołano wreszcie wydobyc z wagonów parę osób ciężko rannych, ale dalsza praca w tym okropnym chaosie narazie jest niemożliwa.

Miejsce katastrofy przedstawia okropny widok. W dole piętrzą się wśród mulu i wody szczątki wagonów, które runęły z mostu. Jest to dzika mieszanina żelaza i drzewa, lawek i stopni, pogiętych dachów i ścian wagonowych. Woda miejscami jest zabarwiona na czerwono krwią nieszczęśliwych ofiar. Własnie przenoszą śmiertelnie ramięną kobietę. Żelazny pałak siatki bagażowej z taką siłą trafił ją w czoło, że zdarł jej z czaszki skórę z włosami. Nieszczęśliwa umiera na rękach ratowników.

Według pism krakowskich pociąg towarowy nr. 76, który odszedł z Krakowa o godzinie 8-ej min. 27, a miał być w Oświęcimm o godz. 1-ej min. 2 po północy, jechał przez most ale stanął zatrzymany sygnałem „stój”. Po dłuższym czasie puszczono pociąg, który ruszył z miejsca.

W tej samej chwili wjechał na most mieszany pociąg nr. 62, który odjechał z Krakowa o godz. 12-ej min. 10 wieczorem, a miał być w Oświęcimm o godz. 2-ej min. 54 po północy. Maszynista pociągu mieszanego ujrzał przed sobą pociąg towarowy, który właśnie ruszał z miejsca, a ponieważ w ciemnościach nie widział, że pociąg się porusza naprzód, dał więc silną kontrapę.

Pociąg mieszany składał się z 61 wagonów, z których 13 osobowych znajdowało się bezpośrednio za lokomotywą, zaś reszta była to ciężko obciążone wagony towarowe. Podczas gdy wagony osobowe połączone automatycznym hamulcem z lokomotywą stanęły na miejscu, wagony towarowe, pędziły po szynach, a jako cięższe od osobowych wypchnęły pięć wagonów osobowych do góry i przetrzuciły przez stalowe poręcze mostu do rzeki.

Liczba lekko rannych wynosi 36 osób, ciężko rannych — 5. Pomiedzy ranionymi znajduje się 11 wojskowych.

Ze znajdujących się w Wisle trzech wagonów wydobyto narazie trzy zabite osoby. Istnieje przypuszczenie, że liczba zabitych będzie znacznie większa.

Ogłoszenie.

Celem zabezpieczenia wojsku polskiemu potrzebnej ilości podoficerów, przyjmuje inspektor szkół piechoty W. P. podania osób cywilnych, chcących się oddać zawodowi wojskowemu w charakterze podoficerów do istniejącej od roku szkoły podoficerskiej.

Do szkoly podof. będą przyjmowane osoby cywilne w wieku lat 18 do 25, o charakterze nieposzlakowanym, z ukończoną szkołą ludową, miejską, lub dwoma klasami szkoly średniej.

Kandydaci muszą się zobowiązać do 6-cio letniej służby wojskowej, licząc od dnia przyjęcia do szkoly.

Jest przewidzianem staranie się o zawrowanie podoficerom, którzy odbyli nienaganą 6-cio letnią służbę wojskową, odpowiadającej ich uzdolnieniu służby cywilnej państwowej

Podania należy wnosić do inspektoratu szkoly piechoty, Warszawa, Krakowskie-Przedmieście 35, III piętro, w godzinach od 10-ej do 12-ej i od 4-6, oraz do głównych urzędów zaciągu do W. P.

Do podan należy dołączyć:

- 1) Metrykę urodzenia, względnie inny dokument stwierdzający datę i miejsce urodzenia.
- 2) Swiadcstwo niekaralności, wystawione przez władze miejscowe (milicję, magistrat, urząd gminy i t. p.).
- 3) Swiadcstwo szkolne.
- 4) Zalegalizowane pozwolenie rodziców, wzgl. opiekunów dla tych kandydatów, którzy nie ukończyli 21 lat życia.
- 5) Własnoręcznie napisany życiorys.
- 6) Zobowiązanie do 6-cio letniej służby w wojsku.

Po odpowiednim ukończeniu szkoly podoficerskiej otrzyma uczeń szkoly stopień podoficerski. Uzniom, którzy nie odpowiadają wymaganiom szkoly, zostanie czas przebywania w szkole policzonym do czynnej służby wojskowej.

Termin wnoszenia podan na kurs obecnie otwarty do 20 sierpnia 1918 r.

Przegląd wojskowo-lekarski odbędzie się w dniach 16, 17, 19 i 20 sierpnia w lokalu królowego inspektoratu przy ulicy Miódowej nr. 4, poczem przyjęci oddają do szkoly podoficerskiej w Ostrowiu.

Przyjęcie może mieć miejsce tylko po zgłoszeniu się osobistym na przegląd.

Inspektorat szkoly nie może zacząć stanowiąc czy ktoś zostanie przyjęty lub nie.

Ogłoszenie niniejsze inspektorat uważa jako odpowiedź na prośby o wyjaśnienia w sprawie szkoly.

podp. Leon Berbecki,
Pułkownik i Inspektor Szkoly Piechoty
Wojsk Polskich.

KRONIKA

— **Z żałobnej karty.** Onegdaj wskutek choroby sercowej zmarła znana w naszym mieście żona b. doktora powiatowego s. p. Helena Rejmanowa. Zmarła była wrotem matrony polskiej i świeciła przykładem codziennych obowiązków dla swego otoczenia. Eksportacja zwłok nastąpi w dniu 11 b.m. z domu przy ul. Jaśnogórskiej nr. 11 do kościoła św. Zygmunta, a dnia następnego po nabożeństwie żałobnym na cmentarz parafjalny.

— **Ciągnięcie loterii R. G. O.** Ciągnięcie I klasy loterii klasycznej R. G. O. odbędzie się stosownie do planu w dn. 10 i 12 sierpnia r. b. Zbliża się więc ostatni termin nabywania losów.

— **Konferencja delegatów spółek kredytowych.** We czwartek dnia 15 sierpnia o godz. 4 po południu odbędzie się w siedzibie Częstochowskiego Towarzystwa Poyzyczkowo-Oszczędnościowego, ul. Kościuski nr. 11, konferencja delegatów okolicznych miejscowych spółek kredytowych, zainicjowana przez Komisję Organizacyjną Ogólnokrajowego Związku Spółek Kredytowych.

Porządek dzienny tego zebrania obejmuje: 1) Sprawa organizacji Ogólnokrajowego Związku Spółek Kredytowych. 2) Dalsze potrzeby Spółek Kredytowych. 3) Kwestja uregulowania spraw walutowych. 4) Wnioski. Wstęp na konferencję mają delegaci za okazaniem zaproszenia. Konferencja rozpocznie się punktualnie o godz. 4-ej, wobec czego pożądanę jest zebranie się pp. delegatów przed g. 4-tą.

— **Chleb tanieje.** Wyśrubowana na przedmłunku cena chleba poczyna cokolwiek spadać. Wczoraj funt chleba ptylowego sprzedawano po 1 mk. 60 fen. za funt. Nareszcie!

— **Kursy rolnicze.** Staraniem Tow. rolniczego w roku bież. urzędzono zostaną w naszym mieście zimowe kursy rolnicze, które rozpoczyna się w początkach listopada i trwać będą do marca. Wykłady prowadzić będzie szereg wybitnych prelegentów, specjalnie w tym celu zaproszonych. Opłata za cały cykl wykładów określona na mk. 200. Na kursy przyjmowani będą także wolni słuchacze, nie gący korzystać tylko z poszczególnych wykładów, ponieważ nauka na kursach będzie prowadzona w ten sposób, że każdy wykład będzie stanowił oddzielną całość. Zapisy na kursy przyjmuje, jak również udziela wszelkich informacji w tej sprawie instruktor Towarzystwa rolniczego p. Moczydłowski.

— **Zjazd rad opiekunów szkoly średnich.** W dniu 26 b. m. o godz. 10 i pół rano odbędzie się w Warszawie, w lokalu gimnazjum Tow. szkoly Maurycyego hr. Zamorskiego (Smolna 30) zebranie ogólne zjazdu Rad Opiekunów średnich szkoly poczynnych, na które Wydział wykonałczy zjazdu zaprasza po 2-eh przedstawicieli rady opiekunów każdej szkoly i dyrektorów. Na zebraniu mają być omawiane sprawy: 1) odczytanie i przyjęcie ustawy Zjazdu w celu przedstawienia jej odpowiedniemu władzom do zatwierdzenia; 2) cele organizacji; 3) stan finansowy średniego szkolnictwa społecznego w Królestwie; 4) stosunek Zjazdu do ministerstwa O. P. i W. R. Biuro wydziału mieści się w mieszkaniu przewodniczącego wydziału mec. W. Piechowskiego (Złota 7) i jest czynne od 5 i pół do 7 po poł.

— **Z piśmiennictwa.** P. Wiktor Czajewski, redaktor „Kurjera Zagłębia”, w broszurce p. t. „O szkole polską” porusza sprawę zreformowania szkolnictwa polskiego. Autor na zasadzie własnej obserwacji i doświadczenia pedagogicznego udziela wskazówek ministrowi oświaty, p. A. Ponikowskiemu, jak należałoby przeprowadzić reformy w szkolnictwie, izby młodziec o parę lat wcześniej mogła rozpocząć pracę zawodową. W tym celu autor radzi usunąć z programu nauk prawie że zupełnie języki starożytny, oraz ograniczyć ilość godzin, poświęconych na jeden język nowożytny, przyczem zaleca wprowadzenie specjalnych podręczników szkolnych, pozbawionych dat chronologicznych i bałastu zbytnej drobiazgowości. Broszura wspomniana zawiera wiele intrygujących uwag i jak najlepszych chęci autora.

— **Jeszcze o naszej należności.** Od skarbu rosyjskiego przypada rozmaitym insty-

ucznom. firmom i osobom prywatnym cały szereg należności. Zwążywszy na stan, w jakim się obecnie państwo rosyjskie znajduje, jest rzeczą niemożliwą, ażeby każdy zainteresowany na własną rękę dochodził swych należności. W tym celu winna być zorganizowana akcja ogólnokrajowa, która zmierzałaby do łącznej obrony interesów wszystkich mieszkańców kraju.

Wobec tego, każdy, komu przypada należność od skarbu rosyjskiego, winien zameldować ją w czestochockim oddziale rejestracji (ul. Staszica nr. 3) najdalej do 1-go września 1918 r.

Obecnie zameldowaniu ulegają tylko:
1) wkłady w państwowych kasach oszczędności (Bank państwowy, Kasy powiatowe, pocztowe itd.)

2) zaległe pensje, przypadające urzędnikom państwa rosyjskiego do dnia 1 marca 1918 r.

3) zaległe emerytury, do dnia 1 kwietnia 1918 r.

Każdy zgłaszający się winien wypełnić deklarację, którą otrzyma w biurze rejestracyjnym K. O. ul. Staszica 3.

Osoby zgłaszające pretensje z tytułu wkładów w kasach oszczędności państwowych, deklaracji nie podpisują, okazują tylko książeczkę wkładową (lub kwit instytucji, gdzie jest ona zastawiona).

Suma należności winna być udowodniona przez znajdujące się w rękach osób zainteresowanych dokumenty. Dokumenty te winny być dołączone do deklaracji w kopii, poświadczanej bądź przez rejenta, bądź przez Wydział.

Zadaniem rejestracji jest ustalenie, ile w każdym poszczególnym wypadku wynosi ostatecznie należność, przypadająca zainteresowanemu od skarbu rosyjskiego. W tym celu na deklaracji zaznaczyć należy, czy zgłaszający otrzymał na poczet swej należności jakąkolwiek kwotę od skarbu rosyjskiego, a jeżeli tak to jaką?

Jako zwrot kosztów, związanych z rejestracją, pobierane są opłaty następujące:

	do 50 rb. darmo	
od 51 rb.	do 100 rb.	Mk. 0.20
od 101 rb.	do 250 rb.	Mk. 0.50
od 251 rb.	do 500 rb.	Mk. 1.—
od 501 rb.	do 1000 rb.	Mk. 2.—

od należności wyżej ponad 1000 rb. po mk. 2 za każdy tysiąc.

Za poświadczanie dokumentów pobierana jest opłata mk. 1 od arkusza. Wydział działa na terenie całego powiatu czestochockiego.

Ma urlopy. W ostatnich dniach przybywa do Czeszochowy dość znaczna ilość urlopowanych robotników z Niemiec, pochodzących z miasta lub z okolicy. Przyjeżdżający zobowiązani są meldować się po powrocie w centrali robotniczej przy ul. Kolejowej nr. 9.

Pociecha. Za 10 dni to jest 17 sierpnia będziemy mieli św. Jacka, o którym przysłowie mówi: „Na święty Jack z nowej pszenicy piekacz”. Poczajmy się przynajmniej przepowiednia!

Zebrańna. Na ulicach naszego miasta pomimo usilnej działalności Sekcji przeciwbrazycznej, ciągle grasują gromadki, dzieci, trzudniący się zebrańną w sposób nadzwyczaj natrętny.

Grasowanie rabusiów polskich. Okoliczni włościanie stale narzekają na kradzieże, popełniane na polach przez rabusiów, rekrutujących się z posród ubogiej ludności miejskiej. Zdarzają się wypadki, że podczas jednej nocy znoszone były mendie zboża lub uszczone całe polka kartoflane. W ostatnich dniach włościanom z okolic Mirowa udało się schwycić na gorącym uczynku kilku „podbieraczy” kartofli, których niebawem wydano w ręce policji.

„Dziennik rozporządzeń”. Ukazał się nr. 5 „Dziennik urzędowego Ministerstwa W. R. i O. P. Królestwa Polskiego zawierający: Regulamin końcowego egzaminu państwowego na wydziale prawa i nauk politycznych Un. Warsz. dla absolwentów nauk prawnych innych uniwersytetów. Przepisy ogólne o egzaminach farmaceutycznych oraz Statut Król. Pol. Instytutu Pedagogicznego w Warszawie.

Niebezpieczny chodnik. Od paru dni w prasie miejscowej podnoszą się głosy w sprawie potrzeby reparacji chodników w różnych punktach miasta. Jednym z takich miejsc, gdzie powinno się przeprowadzić naprawę chodnika jest trotuar przy kościele św. Jakóba na placu ratuszowym. Korzenie rosnących tam drzew powysadzały płyty kamiennie, które potworzyły niebezpieczne pułapki na przechodniów. Byłoby bardzo porządkiem, aby naprawa tego chodnika jak najprędzej została uskuteczona, tembardziej, że chodzi tylko o ułożenie kilku płyt.

Przybyli z Rosji. W dniu 7 b. m. przybyli z Rosji: Plis Helena z dwiema córkami i matką Muzolf Heleną i Plis Jan, rojejanin, administrator majątku Siedce. Cała rodzina przybyła z Półtawy do majątku Sied-

s. + p. Helena Rejmanowa wdowa po lekarzu.

Opatrzona św. Sakramentami zmarła dnia 7-go Sierpnia 1918 r. przeżywszy lat 55.

Eksportacja zwłok z domu przy ul. Jasnogórskiej № 11 do kościoła św. Zygmunta odbędzie się dnia 11-go b. m. o godz. 7-ej wiecz. a następnego dnia po nabożeństwie żałobnym o godzinie 10-ej rano pogrzeb na cmentarzu parafialnym.

Na smutne te obrzędy zapraszają przyjaciel i znajomych. 888—

Brat i Bratowo.

ce. Schabowski Adolf, maszynista, z Możajska do Krzepic. Spiewak Wawrzyniec, rolnik, z Równa do Skowronowa. Maciejewski Stefan, urzędnik drogi żel. W.-W. z Łucka do Czeszochowy. Konarski Antoni, ślusarz z Winnicy do Krzepic. Przygoda Jan, rolnik, z Krzywofarce do Zajazek. Jassak Stanisław, robotnik z Piotrogrodu do Kołaczkowic. Jassak Edward, rolnik z Ekaterynostawia do Kołaczkowic. Kubat Józef, rolnik z Dubna do Kawek.

Płony w okolicy Czeszochowy. W okolicy Czeszochowy zboże wydało dość niezły plon, chociaż nie najlepszy, a to z powodu długotrwałych deszczów i zimna.

Z Nowej wsi. W dn. 16 sierpnia w Nowej Wsi w lokalu na leśniczówce odbędzie się wielka zabawa, na program której złożą gry towarzyskie, tańce itp., a także odegraną zostanie komedia w 1 akcie p. t. „Antkowe wesele”.

Zapisy.

Zapisy do miejskich szkół elementarnych trwać będą od 19 do 24 sierpnia w godzinach, od 9 do 12, w następujących punktach: 1) ul. Panny Marji № 56 2) ul. św. Barbary № 36 3) ul. Krakowska № 16. 4) ul. Krakowska № 15. 5) Zawodzie — szkoła. 6) Ostatni Grosz — szkoła. 7) ul. Krakowska № 24.

I) Ul Panny Marji № 56: 19 i 20 dawniejsi uczniowie szkół miejskich dzielnicy nowomiejskiej.

21 Nowi kandydaci z Czeszochówki.

22 Nowi kandydaci z domów o numerach parzystych II i III Alei oraz z ulic na północ od Alei położonych.

23 Nowi kandydaci z domów o numerach nieparzystych II i III Alei oraz z ulic na południe od Alei położonych.

24 Z ulicy św. Barbary oraz spóźnieni. II) ul. św. Barbary № 36: 19, 20, 24 Dawniejsi uczniowie.

26 i 27 Nowi kandydaci.

III) ul. Krakowska № 16: 19-go Dawniejsi uczniowie z dzielnicy staromiejskiej.

20-go Nowi kandydaci z ul. Krakowskiej i przyległych

21-go Nowi kandydaci z ulicy Nowej i przyległych.

22-go Nowi kandydaci z ul. Warszawskiej, Kuli i przyległych.

24-go Spóźnieni.

IV) ul. Krakowska № 15: 19 i 20 Dawniejsi uczniowie szkół żydowskich.

21, 22 i 23 Nowi kandydaci do szkół żydowskich.

V) Zawodzie: 19-go Dawniejsi uczniowie.

VI) Ostatni Grosz: 19, 20 i 21 Dawniejsi uczniowie.

22 i 23 Nowi kandydaci.

VII) ul. Krakowska № 24. 19 i 20 b. m. dawniejsi uczniowie szkół T. O. S.

21, 22 i 23 b. m. Nowi kandydaci do szkół T. O. S.

Z teatru „Ludowego”.

W ubiegłą niedzielę amatorzy teatru „Ludowego” odegrali pouczającą dla ludu sztukę Józefa Sziadera p. t. „Przez gorzałkę”.

Sztuka wykazuje, do czego doprowadziło nadmierne użycie wódki uczciwego rzemieślnika, Jana Sztangę, który z braku pieniędzy, ulegając namowom kompana, Fantazego Pytka — przystał do bandy złodziejskiej.

Jakkolwiek sztuka obfituje w wiele drażliwych scen, jak picie wódki w szynkowni przez dziewczęta razem w bandzie złodziejskiej, lecz widzowie powinni rozumieć, że wykazaniem jest to dla uprzytomnienia wszystkim, do jakiego zaniku moralności doprowadza nadmierne użycie wódki i jak od niej chronić się należy. Ileż to też wyleje niejedna biedna żona robotnika, ile nieraz głośno nacierpią się dzieci, gdy robotnik ciężko zapracowany grosz przetrwoni w knajpie, by cały tydzień lub dwa pędzić o głodzie razem z rodziną.

Z szeregu wykonawców wyróżnili się: pp. Woźnicki (ślusarz), Jaskówna (Mańka), Siemiński (szewc), Piotrowin (Fantazy), Rygański (Moszek i inni. Spiewami i orkiestrą podczas przedstawienia dyrygował p. Majeński. W czasie antraktów orkiestra pod kierunkiem p. Morzykowskiego odegrała: polonez Kurpińskiego, walc Redemana i polkę Rach—ciach—ciach W. Powiadowskiego. Saia była wyjątkowo zapełniona. b—mol.

Wiadomości z okolic Czeszochowy.

Koresp. wł. „Gońca Czeszoch.”

Z REDZIN.

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się w Redzinach przedstawienie amatorskie na cel dobroczynny. Wystawione będą trzy sztuczki jednoaktowe, z których: „Wierna Naska” i „Krew nie woda” cieszą się wielką popularnością. Kółko amatorów prowadzi miejscowy organista p. Paluszkiwicz.

Z WRZOSOWEJ.

W niedzielę 29 z. m. w sali szkolnej przy fabryce „Wrzosowa” odbyło się przedstawienie amatorskie pod reżyserją p. St. Rutkowskiej. Dane były dwa dwuaktowe epizody, a mianowicie „Za Sztandarem” z powstania listopadowego, oraz „Matka żyjąca” z powstania styczniowego.

Udział w przedstawieniu brali amatorzy z tejże wsi, z posród których zasługują na wyróżnienie za staranną grę: pp. Kasia Kołodziejówna, Wacława Orłowska, Adam Kołodziej, Florian Wojsik, Franciszek Sońcica, Jan Kisiel, Dominik Wojsik, Stanisław Marchewka, Władysław Kisiel, Kazimierz Szymczyk. Podczas antraktów przygotował zespół muzyczny pod batutą Lassoty.

Całkowity dochód przeznaczony został na nowo zorganizowaną straż ogniową ochotniczą.

Miejscowa publiczność, wypełniła salę po brzegi, przyczyniając się tam do powiększenia funduszu tej pożytecznej instytucji. R. Magnuski.

Z MIROWA.

Organizacja Straży ogniowej ochotniczej, wskutek braku funduszu uległa narazie zwłoczce, pomimo, że nie brak ludzi chętnych. Dotychczas zapisało się w poczet członków Straży około 40 osób. Wójt gminy Redziny p. Twardowski dokłada wszelkich starań, aby jaknajrychlej zdobyć odpowiednie fundusze na sprostowanie niezbędnych utensyliów strażackich.

ROZKŁAD JAZDY.

Do Katowic:	
odchodzą o godz.	4 m 08 rano pośp.
" "	" 10 m. 34 "
" "	" 2 m. 50 po południu
" "	" 4 m. 50 "
" "	" 9 m 47 wiecz. "
przychodzi	" 2 m. 50 po południu.
Do Warszawy.	
odchodzą o godz.	1 m. 34 w nocy pośp.
" "	" 9 m. 27 rano
" "	" 6 m. 47 wiecz.
Do Kielc:	
odchodzą o godz	3 m. — po po
przychodzi	" 12 m. 40 w po!
Do Herbów:	
odchodzą o godz	1 m. 50 w południu
" "	" 7 m. 05 wiecz.
" "	" 7 m. 50 r. (Stradom)
przychodzi	" 8 m. 10 rano
" "	" 6 m. 40 wiecz
" "	" 11 m. 40 "

Organizacja — to nasza siła!

Z kraju.

□ **Z Wieluńskiego.** Praca społeczna w ziemi Wieluńskiej coraz szersze zatacza kręgi. Ludność wiejska rozumiejąc potrzebę zrzeczenia się, w pierwszym rzędzie organizuje ochotnicze straże ogniowe.

W tych dniach znowu zawiązano oddziały tej pożytecznej instytucji w Dietrzkowicach, Kadlubiu i Patnowie.

□ **Zjazd młynarski.** Zarząd Grupy młynarskiej przy Tow. Przemysłowców Królestwa Polskiego (Lublin—Powiatowa 9) podaje do wiadomości pp. właścicieli młynów, iż w dniu 22 sierpnia o godz. 10 i pół rano odbędzie się zjazd młynarski w sali Magistratu lubelskiego.—Wobec tego, iż na zjeździe omawiany będzie cały szereg aktualnych spraw dla przemysłu młynarskiego jak kwestja cen za prąd, sprawa rozdziału sum odszkodowaniowych, założenie pisma młynarskiego.

□ **Napływ obuwia.** Po dłuższym okresie, gdy rozlegały się zewsząd głosy o

braku obuwia, nastąpiła chwila, gdy do Warszawy napływają z zagranicy liczne oferty z propozycją dostawy większych partii obuwia z fabryk zagranicznych

Prócz ofert, składanych władzom polskim, ukazują się liczne zaofiarowania na rynku t. zw. „czarnej giełdy”. W ostatnich dniach agenci zagraniczni składali oferty na dostawę obuwia po kilka i kilkanaście tysięcy par w cenie od 220—240 mk. za parę.

Pokup jest niewielki.

Rozmaitości.

□ **Niewierne małżonki.** Rozluźnienie węzłów małżeńskich podczas wojny przybiera w Niemczech zaskakujące wprost rozmiary. Według wykazu jednego z berlińskich sądów w ostatnich 4 miesiącach notowano 700 rozwodów.

□ **Przeludnienie w Kijowie.** Ci, którzy niedawno powrócili z Kijowa, opowiadają o przepelnieniu tego miasta ludnością napływową. Znaczna jej część stanowią żydzi. Obli-

czają obecnie liczbę ludności Kijowa na milion mieszkańców z górą.

O mieszkanie wogóle, a zwłaszcza o pokoj w hotelu, jest bardzo trudno. Portjerzy biorą po 50 rb. za wiadomość o wolnym pokoju w hotelu.

Zwyrodniałe dziecko.

W Goettkendorfie w Prusach wschodnich dwunastoletni uczeń Otto Bartkowski przez zemstę zabił swego pięcioletniego kuzyna, synka stróża szpitalnego.

Młodością morderca zawłóki swą ofiarę nad brzeg jeziora i utopił go. Sprawcę zbrodniczego czynu, który z całym spokojem przyznał się do zabójstwa, aresztowano.

Zapisujcie się na członków Polskiej Macierzy Szkolnej.

Teatr „**PARYSKI**” ulica Panny Marji Nr. 19.

Program od wtorku 6-go do Piątku 9 sierpnia r. b (włącznie)

Amerykański obraz z serji „**World**”

„DAMA KAMELJOWA”

Dramat towarzyski 5 w dużych aktach z życia salonów paryskich według dzieła DUWASA Wszczęświatowa sława

Klara Kinball Voung W roli głównej

Muzyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrykcją p. Czesława Żaka.
Słuchacza Konserwatorium Warszawskiego.

z powodu kosztownej dzierżawy obrazu ceny podwyższone

Dla dzieci wejście wzbronione.
Bufet cukierniczy przy teatrze.

Teatr „**ODEON**” ul. Panny Marji № 27.

Program od srody 7 do niedzieli 11 Sierpnia

DZIŚ NAJWIĘKSZA SENSACJA CHWILI!

MANDARYN WU MARJĄ CZACZEWĄ i Karolem Meinhardem

W rolach głównych.

Nad program: Dorpat w chwili obecnej (zdjęcia z natury.)
oraz Pogrzeb Senjora Sceny Polskiej **Bolesława Leszczyńskiego.**

Anons: Wkrótce jeden z najwybitniejszych obrazów sezonu „**Matka**” wzruszający dramat na tle zagadnień współczesnych z UROCZĄ **Henny Porten** w roli tytułowej

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. Rafała Kantora — — — Bufet cukierniczy przy teatrze
Dla młodzieży wejście wzbronione — — — Ceny miejsc zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach.

DOKTOR

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.
Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.

Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu. 877—

DOKTOR

Stefan Purski

przyjmuje codziennie od 9—11 i od 4—6 pp. Panie od 12—2
choroby skórne i weneryczne

Częstochowa ul. Piękna 5.
I-sze piętro. 754—

Kupię stół, krzesła, kredens, szafę. Oferty w Gońcu sub „meble”

Sprzedam wypożyczalnie książek p. Księgarnia Lipskiej 872—

Pies czarny wabi się Karok zginął, uprasza się przyprowadzić za nagrodą Garus Piękną 60

Wzysła cetra dobrego do polowania sprzedam tanio. Wiadomość w Adm. Gońca

Potrzebna nauczycielka lub nauczyciel niemieckiego. Oferty w Gońcu dla P. S. 874—

Przerabiam

rowery na łój niogose od gum Stradom dawniej Młyn Czerwińskiego. 897—

Maturzystka

portfel z pasportem i pieniędźmi odebrać można za zwrotem kosztów ogłoszenia w Gońcu. —

Kupię

folwarzek włokowy, licząc 15 tysięcy. Oferty Goniec Częstochowski dla „Ogrodnika” 880—

Doktor Okuszeko

przeprowadził się Szkołna 6.

Przyjmuje od 1-go Sierpnia w godz. od 4-6-ej. 716—

Doktor Stefan Kon

SPECJALISTA CHOROBY KOBIECICH

przeprowadził się na ul. Kościuszki Nr. 16

przyjmuje do 10-rano i od 4-6 p. p.

Dom do sprzedania Warszawska 109 881—

Jabłka do sprzedania (na pudy w ogrodzie ul. św. Barbary 11 873—

Współdzielcze Towarzystwo Lombard Udziałowcy w Warszawie Biuro Centrali Nowogrodzka 41 przyjmują zapisy na udziałowców i kapitały na dobre oprocentowanie gwarancja zupełna syski zapewnione.

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”